

□
Téamaí le breithniú

Cumarsáid faoi alt 9 den Acht (Litreacha, ríomhphoist & cora poist)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cumarsáid a fhreagairt sa teanga ina bhfuarthas í;
- Faisnéis i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach a eisiúint i nGaeilge nó go dátheangach.

1. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Tá siad díreach ceart

Teimpléad le haghaidh aighneachtaí
Foilseacháin faoi alt 10 den Acht

Dualgais reatha faoin Acht:

- Doiciméid áirithe a fhoilsiú go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla (m.sh. tuarascálacha bliantúla, cuntais iniúchta, tograí beartais phoiblí, ráitis straitéise srl.

2. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Tá sé seo ceart go fóill ach ba cheart doiciméid thábhactacha eile a chur leo i gceann 3 bliana eile.

Comharthaí, stáiseanóireacht & fógairtí taifeadta béil faoi na Rialacháin faoin Acht (I.R. Uimh. 391 de 2008)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cloí leis na Rialacháin maidir le húsáid na Gaeilge agus an Bhéarla ar chomharthaí, ar stáiseanóireacht agus i bhfógairtí taifeadta béil.

3. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Tá siad díreach ceart

Scéimeanna Teanga faoin Acht

Is iad na scéimeanna teanga croílár an Achta Teanga. Leagtar amach sna scéimeanna teanga an córas trína bhforbraíonn comhlachtaí poiblí a gcuid seirbhísí trí Ghaeilge thar thréimhse ama. Is trí na scéimeanna teanga a dhéileáiltear le húsáid na Gaeilge ar shuíomhanna gréasáin, ar bhileoga, ar bhróisiúir, ar fhoirmeacha, trí sheirbhísí teileafóin, trí sheirbhísí idirphearsanta eile, trí sheirbhísí ar líne srl.

Teimpléad le haghaidh aighneachtaí

□

4.(a) I do thuairimse, an bhfuil córas na scéimeanna teanga sásúil, an bhfuil sé iomarcach nó an dteastaíonn leasú air?

Tá siad díreach ceart ach iad a chur i bhfeidhm go dian agus díriú go mór ar thaenáil inmheánach le gur féidir leis an bhfoireann inmheánach an obair seo ar fad a dhéanamh sa gcaoi nach mbeidh aon chostas breise (ar bit!) ag baint leis an obair.

4.(b) An bhfuil malairt córais a mholfa a bheadh níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla?

Níl

Seirbhísí ó chomhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht

Sa chaoi is gur féidir leis an Stát tacú le stádas agus le húsáid na Gaeilge sa Ghaeltacht, tá sé an-tábhachtach go mbeidh pobal na Gaeltachta ábalta a ngnóthaí oifigiúla a dhéanamh leis an Stát trí Ghaeilge.

5.(a) An bhfuil tú sásta leis na seirbhísí atá á soláthar trí Ghaeilge ag comhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht?

Tá an teoric thar barr ach cinntiú go bhfuil sé a fheidhmiú.

5.(b) An bhfuil leasuithe a mholfa a chuirfeadh le héifeachtacht agus le héifeachtúlacht na gcomhlachtaí poiblí sa réimse seo?

Tá níl sé ceart ar chor ar bith go bhfuil an seirbhís seo teoranta don Ghaeltacht! Tá sé de cheart ag gach Gaelgóir -gach saoránach ar fud na tíre go mbeadh an deis ceana acu.

Forálacha eile faoin Acht

Teimpléad le haghaidh aighneachtaí
Tá forálacha eile san Acht a dhaingníonn cearta maidir le húsáid na Gaeilge san Oireachtas, sna cúirteanna agus i gcóras logainmneacha an Stáit.

6. I do thuairimse, an leor na forálacha seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Teastaíonn níos mó béim ar an nGaeilge i ngach gné de obair an Oireachtais

Comhlachtaí poiblí faoin Acht

Cuireann an tAcht dualgas ar chomhlachtaí poiblí, atá liostaithe faoin Acht, seirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge. Tá liosta iomlán na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht ar fáil ag www.ahg.gov.ie.

Tá na comhlachtaí poiblí seo a leanas liostaithe faoin Acht – Ranna agus oifigí Rialtais, údarais áitiúla, ollscoileanna, institiúidí tríú leibhéal eile, coistí gairmoideachais, an Garda Síochána, an tSeirbhís Chúirteanna, na Coimisinéirí Ioncaim, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, gníomhaireachtaí, boird & cuideachtaí Stáit eile.

□

7. I do thuairimse, an bhfuil liosta na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht cuí nó an dteastaíonn leasú sa réimse seo?

Teastaíonn leasú mar leanas. San lá atá inniu ann ó am go chéile baintear úsáid as comhlachtaí seachtaracha le obair na gcomhlachtaí seo a dhéanamh. Ní mór na comhlachtaí seo a chur san áireamh chun na seirbhísí céana a thabhairt.

Oifig an Choimisinéara Teanga

Is faoin Acht a bunaíodh Oifig an Choimisinéara Teanga. Is é príomhról na hoifige ná monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Achta.

8. I do thuairimse, an bhfuil cumhachtaí agus feidhmeanna na hoifige sin dóthanach nó iomarcach agus an dteastaíonn leasuithe orthu?

Teastaíonn níos mó monatóireacht agus spreagadh chun na spriocanna a bhaint

Teimpléad le haghaidh aighneachtaí

amach.

Teastaíonn cumhacht agus 'úrlaisí' níos láidre agus níos éifeachtúla ó oifig an Choimisinéara

Go ginearálta

9. An bhfuil leasuithe eile a mholfá ar an Acht le cinntiú gur reachtaíocht í atá oiriúnach agus cuí dá feidhm?

Níos mó béim a chur ar chumas foirne na gcomhlachtaí go bhfuil an dualgas orthu an Acht a chur i bhfeidhm

10. Céard iad na seirbhísí trí Ghaeilge a bhfuil éileamh agat féin orthu ó chomhlachtaí poiblí nó an gceapann tú gur cheart tosaíocht a thabhairt dóibh?

Deileáil go héifeachtúil le gach ceist agus le gach gnó a bhíonn agam

11. Céard iad na constaicí nó na deacrachtaí a fheictear duit a bhaineann le seirbhísí ar chomhchaighdeán a sholáthar i nGaeilge ag comhlachtaí poiblí?

Cumas na bhfoirne inmheánach sna comhlachtaí atá igceist.
Cur ina luí go láidir ar bhainistíocht sinsearach a ndualgaisí faoi'n Acht

12. Céard iad na leasuithe a mholfá ar an Acht le forbairt a dhéanamh ar sheirbhísí Stáit trí Ghaeilge ar bhonn éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de?

A.Gan aimhreas ar bith ní mór tús áite a thabhairt do ardú cumas Gaeilge na bhfoirne a neartú.
Má déantar é seo is féidir an seirbhís a thabhairt gan costas breise ar bith.
Mar shampla
Má tá an cumas ag duine is féidir litir nó cáipéis a scríobh i nGaeilge chomh furasta céanna
agus é a scríobh i mBéarla. Muna mbeidh an cumas seo iontu. Beidh orthu rud a scríobh i mBéarla i dtosach agus ansin duine a íoc chun é a áistriú!!!!

Teimpléad le haghaidh aighneachtaí

B.Ni mór iachall a chur ar na comhlachtaí i gceist an scéal a scaipeadh í bhfad níos láidre go bhfuil an seirbhís ar fáil acu mar ní chreideann an pobal fós go bhfuil siad dáiríre faoi mar ní thugann na comhlachtaí le fios go bhfuil siad dáiríre!!! Ní bhaineann costas leis seo má bhíonn abair ráiteas priondáilte ar gach billeog comhlachta go bhfuil an seirbhís ar fáil.

Sompla cloistear agus feictear go minic (.....is an equal opportunities Co.)
D'fhéadfaí ar rud

céanna a dhéanamh leis an seirbhís Gaeilge atá ar fáil.

Má déantar seo -méadóidh an éileamh ar an nGaeilge agus leanóidh an forbairt go nádúrtha.

□